

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قانون مدنی

رحیم جودی

وکیل پایه یک دادگستری

کارشناس ارشد حقوق جزا و جرم شناسی

شهریور ۱۳۹۵

عنوان قراردادی : ایران. قوانین و احکام
عنوان و نام پدیدآور : قانون مدنی / تدوین [رحیم جودی]
مشخصات نشر : تهران: رحیم جودی، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهری : ۲۶۰ ص.؛ ۱۷×۱۱ س.م.
شابک : 978-600-04-5690-0
وضعیت فهرست نویسی : فیا
رده بندی کنگره : ۳۹۴ ۱۳۹۵ kmh
رده بندی دیسی : ۳۴۷/۵۵
شماره کتابفروشی ملی : ۴۳۴۲۸۰۵

شناسنامه

عنوان کتاب	قانون مدنی
تدوین	: رحیم جودی
مدیر اجرایی	: لیلا صابریا
ویراستار	: زهرا آقایی
طراح و صفحه آرایی	: مصطفی حسن نژاد
چاپ و صحافی	: نقش گستر صدرا
نوبت چاپ	: اول - ۱۳۹۵
شمارگان	: ۱۰۰۰
قیمت	: ۷۵۰۰ تومان
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۰۴-۵۶۹-۰
نشانی	: تهران- خیابان شریعتی اول پلوار میرداماد نیایش
	: رودبار شرقی شمالی پلاک ۴۱ واحد ۱۵
تلفن /نمابر	: ۰۲۱ - ۸۸۸۶۶۴۴۰

فهرست

مقدمه	۱۱
در انتشار و آثار و اجراء قوانین بطور عموم	۱۱
جزء اول - در اموال	۱۳
کتاب اول - در بیان اموال و مالکیت بطور کلی	۱۳
باب اول - در بیان انواع اموال	۱۳
فصل اول - در اموال غیر منقول	۱۳
فصل دوم - در اموال منقوبه	۱۴
فصل سوم - در اموالی که مالک خاص ندارد	۱۵
باب دوم - در حقوق مختلفه که برای اشخاص سهیم باموال حاصل میشود	۱۶
فصل اول - در مالکیت	۱۷
فصل دوم - در حق انتفاع	۱۸
بحث اول - در عمری و رقبی و سکنی	۱۹
بحث دوم - در وقف	۲۱
بحث سوم - در حق انتفاع از مباحات	۲۲
فصل سوم - در حق ارتفاق نسبت بملک غیر و در احکام و آثار املاک نسبت به املاک مجاور	۲۷
بحث اول - در حق ارتفاق نسبت بملک غیر	۲۷
بحث دوم - در احکام و آثار املاک نسبت باملاک مجاور	۳۱
بحث سوم - در حریم املاک	۳۶

کتاب دوم - در اسباب تملک	۳۶
باب اول - در احیاء اراضی موات و مباحه	۳۷
باب دوم - در حيازت مباحات	۳۷
باب سوم - در معادن	۴۰
باب چهارم - در اشیاء پیدا شده و حیوانات ضاله	۴۰
فصل اول - در اشیاء پیدا شده	۴۰
فصل دوم - در حیوانات ضاله	۴۲
باب پنجم - در دفینه	۴۳
باب ششم - در شکار	۴۳
قسمت دوم - در عقود و معاملات و الزامات	۴۴
باب اول - در عقود و تعهدات بطور کلی	۴۴
فصل اول - در اقسام عقود معاهدات	۴۴
فصل دوم - در شرایط اساسی در جهت معامله	۴۵
مبحث اول - در قصد طرفین و رضای آنها	۴۵
مبحث دوم - در اهلیت طرفین	۴۸
مبحث سوم - در مورد معامله	۴۸
مبحث چهارم در جهت معامله	۴۹
مبحث اول - در قواعد عمومی	۴۹
مبحث دوم - در خسارات حاصله از عدم اجرای تعهدات	۵۰
مبحث سوم - در اثر عقود نسبت باشخاص ثالث	۵۰
فصل چهارم - در بیان شرایطی که در ضمن عقد میشود	۵۲
مبحث اول - در اقسام شرط	۵۲
مبحث دوم - در احکام شرط	۵۳

قانون مدنی □ ۵

فصل پنجم - در معاملاتی که موضوع آن مال غیر است یا معاملات فضولی

۵۵.....

فصل ششم - در سقوط تعهدات

۵۸.....

مبحث اول - در وفاء بعهد

۶۱.....

مبحث سوم - در ابراء

۶۲.....

مبحث پنجم - در تهاتر

۶۳.....

مبحث ششم - در استیفاء فی الذمه

۶۴.....

باب دوم - در الزام ائمه [الذاتی که] بدون قرارداد حاصل میشود

۶۴.....

فصل اول - در کلیات

۶۶.....

فصل دوم - در ضمان قهری

۶۶.....

مبحث اول - در غصب

۷۰.....

مبحث دوم - در اتلاف

۷۱.....

مبحث سوم - در تسبیب

۷۲.....

مبحث چهارم - در استیفاء

۷۳.....

باب سوم - در عقود معینه مختلفه

۷۳.....

فصل اول - در بیع

۷۳.....

مبحث اول - در احکام بیع

۷۴.....

مبحث دوم - در طرفین معامله

۷۴.....

مبحث سوم - در مبیع

۷۷.....

مبحث چهارم - در آثار بیع

۷۷.....

فقره اول - در ملکیت مبیع و ثمن

۷۷.....

فقره دوم - در تسلیم

۷۸.....

۸۲.....	فقره سوم - در ضمان درک
۸۳.....	فقره چهارم - در تأدیه ثمن
۸۳.....	مبحث پنجم - در خیارات و احکام راجعه بان
۸۳.....	فقره اول - در خیارات
۹۲.....	فقره دوم - در احکام خیارات بطور کلی
۹۳.....	فصل دوم - در بیع و شرط
۹۵.....	فصل سوم - در معاوضه
۹۵.....	فصل چهارم - در اجاره
۹۵.....	مبحث اول - در اجاره اشیاء
۱۰۲.....	مبحث دوم - در اجاره حیوانات
۱۰۳.....	مبحث سوم - در اجاره سخا
۱۰۴.....	فقره اول - در اجاره دمه و بارگ
۱۰۴.....	فقره دوم - در اجاره متصدد و حمل و نقل
۱۰۵.....	فصل پنجم - در مزارعه و مساقات
۱۰۵.....	مبحث اول - در مزارعه
۱۰۹.....	مبحث دوم - در مساقات
۱۰۹.....	فصل ششم - در مضاربه
۱۱۲.....	فصل هفتم - در جعاله
۱۱۳.....	فصل هشتم - در شرکت
۱۱۳.....	مبحث اول - در احکام شرکت
۱۱۶.....	مبحث دوم - در تقسیم اموال شرکت
۱۱۹.....	فصل نهم - در ودیعه
۱۱۹.....	مبحث اول - در کلیات
۱۲۰.....	مبحث دوم - در تعهدات امین

قانون مدنی □ ۷

مبحث سوم - در تعهدات امانت گذار.....	۱۲۳
فصل دهم - در عاریه.....	۱۲۳
فصل یازدهم - در قرض.....	۱۲۵
فصل دوازدهم - در قمار و گرویندی.....	۱۲۶
فصل سیزدهم - در وکالت.....	۱۲۶
مبحث اول - در کلیات.....	۱۲۶
مبحث دوم - در تعهدات وکیل.....	۱۲۷
مبحث سوم - در تعهدات موکل.....	۱۲۹
مبحث چهارم - در اوقاف مختلفه انقضاء وکالت.....	۱۲۹
فصل چهاردهم - در ضمانت.....	۱۳۰
مبحث اول - در کلیات.....	۱۳۰
مبحث دوم - در اثر ضمان بین ضامن و مضمون له.....	۱۳۲
مبحث سوم - در اثر ضمان بین ضامن و مضمون عنه.....	۱۳۳
مبحث چهارم - در اثر ضمان بین ضامنین.....	۱۳۵
فصل پانزدهم - در حواله.....	۱۳۶
فصل شانزدهم - در کفالت.....	۱۳۷
فصل هفدهم در صلح.....	۱۴۰
فصل هیجدهم - در رهن.....	۱۴۳
فصل نوزدهم - در هبه.....	۱۴۷
قسمت چهارم - در وصایا و ارث.....	۱۵۱
باب اول - در وصایا.....	۱۵۱
فصل اول - در کلیات.....	۱۵۱
فصل دوم - در موصی.....	۱۵۳
فصل سوم - در موصی به.....	۱۵۴

فصل چهارم - در موصی له	۱۵۶
فصل پنجم - در وصی	۱۵۶
باب دوم - در ارث	۱۵۷
فصل اول - در موجبات ارث و طبقات مختلفه وراث	۱۵۷
فصل دوم - در حق ارث	۱۵۸
فصل سوم - در شرایط و جمله از موانع ارث	۱۶۰
فصل چهارم - در حجب	۱۶۲
فصل پنجم - در فرض و صاحبان فرض	۱۶۴
فصل ششم - در سهم الارث طبقات مختلفه وراث	۱۶۶
مبحث اول - در سهم الارث طبقه اولی	۱۶۶
مبحث دوم - در سهم الارث طبقه دوم	۱۶۸
مبحث سوم - در سهم الارث طبقه سوم	۱۷۲
مبحث چهارم - در میراث زوجیه	۱۷۵
کتاب سوم - در مقررات مختلفه	۱۷۷

جلد دوم - در اشخاص	۱۷۸
کتاب اول - در کلیات	۱۷۸
کتاب دوم - در تابعیت	۱۸۲
کتاب سوم - در اسناد سجل احوال	۱۹۰
کتاب چهارم - در اقامتگاه	۱۹۲
کتاب پنجم - در غایب مفقودالاثار	۱۹۴
کتاب ششم - در قرابت	۱۹۹
کتاب هفتم - در نکاح و طلاق	۲۰۰

قانون مدنی □ ۹

باب اول - در نکاح	۲۰۰
فصل اول - در خواستگاری	۲۰۰
فصل دوم - قابلیت صحی برای ازدواج	۲۰۱
فصل سوم - در موانع نکاح	۲۰۲
فصل چهارم - شرایط صحت نکاح	۲۰۶
فصل پنجم - وکالت در نکاح	۲۰۷
فصل ششم - در انکاح منقطع	۲۰۸
فصل هفتم - در مهر	۲۰۸
فصل هشتم - در مهرق و تکالیف زوجین نسبت بیکدیگر [بیکدیگر] ۲۱۲۰	
باب دوم - در انحلال نکاح	۲۱۵
فصل اول - در مورد امثال فسخ و بطلان	۲۱۵
فصل دوم - در طلاق	۲۱۹
مبحث اول - در کلیات	۲۱۹
مبحث دوم - در اقسام طلاق	۲۲۰
مبحث سوم - در عده	۲۲۲
کتاب هشتم - در اولاد	۲۲۳
باب اول - در نسب	۲۲۳
باب دوم در نگاهداری [نگاهداری] و تربیت اطفال	۲۲۸
باب سوم - در ولایت قهری پدر و جد پدری	۲۲۸
کتاب نهم - در خانواده	۲۳۰
فصل اول - در الزام بانفاق	۲۳۰
کتاب دهم - در حجر و قیمومت	۲۳۳
فصل اول - در کلیات	۲۳۳
فصل دوم - در موارد نصب قیم و ترتیب آن	۲۳۵

فصل سوم - در اختیارات و وظائف و مسئولیت قیم و حدود آن نظارت

مدعی العموم در امور صغار و مجانین و اشخاص غیر رشید..... ۲۳۹

فصل چهارم - در موارد عزل قیم ۲۴۲

فصل پنجم - در خروج از تحت قیمومت ۲۴۴

فصل ششم ۲۴۶

در دله اثبات دعوی ۲۴۶

کتاب اول - در اقرار ۲۴۶

باب اول - در شرایط اقرار ۲۴۶

باب دوم - در اثبات اقرار ۲۴۸

کتاب دوم - از جلد سوم - در اسناد - مصوب هشتم آبانماه ۱۳۱۴..... ۲۵۰

کتاب سوم - در شهادت ۲۵۴

باب اول - در موارد شهادت ۲۵۴

باب دوم - در شرایط شهادت ۲۵۶

کتاب چهارم - در امارات ۲۵۷

کتاب پنجم - در قسم ۲۵۷

مقدمه

در انتشار و آثار و اجراء قوانین بطور عموم

ماده ۱- مصوبات مجلس شورای اسلامی و نتیجه همه پرسشی پس از طی مراحل قانونی به رئیس جمهور ابلاغ می شود. رئیس جمهور باید ظرف مدت پنج روز آن را امضاء و به مجریان ابلاغ نماید و دستور انتشار آن را صادر کند و روزنامه رسمی موظف است ظرف مدت ۷۲ ساعت پس از ابلاغ منتشر نماید.

تبصره- در صورت استنکاف رئیس جمهور از امضاء یا ابلاغ در مدت مذکور در این ماده دستور رئیس مجلس شورای اسلامی روزنامه رسمی موظف است ظرف مدت ۷۲ ساعت مصوبه را چاپ و منتشر نماید.

ماده ۲- قوانین پانزده روز پس از انتشار در سراسر کشور لازم الاجرا است مگر آنکه در خود قانون ترتیب خاصی برای موقع اجرا مقرر شده باشد.

ماده ۳- انتشار قوانین باید در روزنامه رسمی بعمل آید.

ماده ۴- اثر قانون نسبت بآئیه است و قانون نسبت بفقیر خود اثر ندارد مگر اینکه در خود قانون مقررات خاصی نسبت باین موضوع اتخاذ شده باشد.

ماده ۵- کلیه سکنه ایران اعم از اتباع داخله و خارجه مطیع قوانین ایران خواهند بود مگر در مواردیکه قانون استثناء کرده باشد.

ماده ۶- قوانین مربوطه باحوال شخصیه از قبیل نکاح و طلاق و اهلیت اشخاص وارث در مورد کلیه اتباع ایران ولو اینکه مقیم خارجه باشند مجری خواهد بود.

ماده ۷- اتباع خارجه مقیم در خاک ایران از حیث مسائل مربوطه باحوال شخصیه و اهلیت خود و همچنین از حیث حقوق ارثیه در خارجه معاهدات مطیع قوانین و مقررات دولت متبوع خود خواهند بود.

ماده ۸- اموال غیر متعلقه که اتباع خارجه در ایران بر طبق عهدود تملک کرده یا میسر از هر جهت تابع قوانین ایران خواهد بود.

ماده ۹- مقررات عهدودی که بر طبق قانون اساسی بین دولت ایران و سایر دول منعقد شده باشد در حکم قانون است.

ماده ۱۰- قراردادهای خصوصی نسبت به کسی که آنرا منعقد نموده‌اند در صورتیکه مخالف صریح قانون نباشد نافذ است.